

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 >
Pe 3 luni 8 >

Studentii plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă portul

Abonamentele se plătesc tot-d'una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91,— Oheul Dămboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

 Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Jurisprudență Română :

Inalta Curte de Casație și Justiție, secțiunii-uite.
Eduard Romalo cu Const. D. Șuțu.

Idem, secția I : *Primăria Capitalei cu Julieta și A. Faulquier și alții.*

Idem : *Anton Szep cu Ministerul de Resbel.*

Curtea de Apel din București, s. III: *Clara-Elena Cesianu cu D. Cesianu.*

Curtea de Apel din Galați, s. II : *Nicolae Andrianu cu Ghiță Lupan.*

Curtea de Apel din Iași, s. II : *Ioana I. Harnagea cu Dimitrie G. Barbu.*

Tribunalul Ilfov, s. II : *Luxița Iliescu cu Elena Ghiță.*

Jurisprudență străină :

Curtea de Apel din Angers : *De Perruchel cu D. Fleurioux.*

Bibliografii.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECT.-UNITE

Audiența de la 15 Mai 1897

Președenția d-lui C. E. SCHINA, Prim-Președinte

Eduard Romalo cu Constantin D. Șuțu

Sucesiune.— Străin.—Proprietate rurală.—Dacă străinii pot lua în natură imobilele rurale ce le vin ca moștenire.—Dacă au drept la valoarea lor.— (Art. 7, paragraful 5, din constituțiune).

Art. 7, paragraful 5, din constituțiune care nu recunoaște străinilor dreptul de a dobândi imobile rurale în România, nu a ridicat prin aceasta străinilor dreptul de moștenire în România, chiar când succesiunea coprinde și imobile rurale.

Acest articol din constituțiune trebuie înțeles în sensul că, atunci când în moștenirea deferită unui străin, fie ab intestat, fie prin testament, se află și imobile rurale, străinul moștenitor nu poate poseda în natură asemenea

imobile, însă are drept la valoarea lor, de oare-ce asupra lor, legea civilă îi dă în calitate de moștenitor, un drept de proprietate, și nici o dispozițiune de lege nu atribue acest, drept, în asemenea cas, unei alte persoane.

Decisiunea No. 11/97.— Respingerea recursului făcut de Eduard Romalo, în calitate de tutore ad-hoc al minorului Gr. C. Șuțu, contra deciziei Curții de apel București, s. II, Nr. 46/96 dată în proces cu Const. D. Șuțu.

!Curtea deliberând,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier Gr. M. Buiucliu ;

Pe d-l avocat Giani în desvoltarea motivelor de casare ;

Pe d-l B. Brătianu în combateri.

Pe d-l Procuror general G. Filitti în concluziuni.

Deliberând,

«Violarea și greșită interpretare a art. 7 din constituțiune căci acest articol n'a înțeles să derogă la sistemul succesoral prescris de cod. civ.».

Considerând că art. 7 din constituțiune neridicând străinilor dreptul de moștenire în România, este învederat că această calitate densii trebuie s'o aibă în principiu, cu toate efectele ce legea civilă recunoaște unui moștenitor, și dar și cu aceea de a fi investit, prin simplul fapt al morții persoanei căreia-i succedă, cu dreptul de proprietar al averii mobile și imobile căzută în moștenirea sa ;

Că dacă paragraful 5 de sub citatul articol, nu recunoaște străinilor dreptul de a dobândi imobile rurale în România, d'aci însă nu se poate deduce, că legiuitorul a voit a admite pentru transmiterea acestor bunuri, o altă ordine de succesiune de cât aceea prevăzută de c. civ., și a chema la succesiunea acestor imobile alte persoane de cât acelea pe care aceste codice le recunoaște în gradul cel mai apropiat, pentru a succede, nici a deroga la următorul principiu ce rezultă din legea civilă : că, adică în regularea ordinii transmiterii succesiunii, nu se ține seamă de natura bunurilor, că o asemenea modificare și derogare la regulile stabilite de dreptul civil nu se poate presupune, ea

trebuie să resulte dintr'un text expres de lege, text însă ce nu există.

Considerând de asemenea că nu se poate pretinde, că succesiunea acestor bunuri are a trece la stat, căci art. 680 c. civ. nu recunoaște statului un drept de succesiune în averea particularilor, de cât în lipsă de orî ce moștenitor, și în ipotesa ce se raționează moștenitor există ;

Considerând că ast-fel fiind, singurul înțeles ce se poate da acestui art. 7, înțeles, care să fie în concordanță cu dispozițiunile legii civile în materie de moștenire, nu este altul de cât acela că legiuitorul a voit în cas când în moștenirea deferită unui străin, se află și imobile rurale, să ridice acestui moștenitor dreptul de a poseda asemenea imobile în natură, însă n'a putut înțelege, a nu-î recunoaște dreptul la valoarea acestor imobile, de oare ce asupra lor, legea civilă îi, dă, în calitate sa de moștenitor, un drept de proprietate și acest drept după cum sa zis, nici o altă dispozițiune de lege nu-l atribuie unei alte persoane ;

Considerând că din momentul ce este stabilit că moștenitorul străin are dreptul la valoarea imobilelor rurale, ce face parte din succesiunea abintestat la care este chemat, urmează neapărat, că și străinul instituit ca legatar de imobile rurale, să aibă acelaș drept, căci testatorele este presupus, în lipsă de o manifestare a voinței sale, că a înțeles să se raporte la lege în privința întinderii ce are a se da dispozițiunilor sale testamentare ;

Considerând dar că este exact în drept, că atât succesorul abintestat cât și legatarul, când sunt străini, au dreptul la valoarea imobilelor rurale ;

Considerând însă, în specie, că Curtea de apel interpretând testamentul defunctului Gr. C. Șuju, constată în fapt, că dînsul n'a voit, în cas când recurentul n'ar putea lua în natură bunurile imobile ce-î erau lăsate prin testament, să i se dea valoarea lor ; C'aceasta fiind o interpretare a voinței testatorului, care nu schimbă întru nimic natura legatului, ea scapă de sub censura acestei Curți, și dar din această privire motivul e nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE SECȚIA I

Audiența de la 18 Martie 1897

Președenția D-lui N. PREDESCU, Consilier

Primăria Capitalei cu Julieta și A. Foulquier, Elena și Ed. Harsaghry, Aglaia și G. Popescu și N. S. Poenaru.

Conversiune.—Imprumutul comunei București.—Scrieri.—Cupoane.—Prescripțiune.—Legea.—(Legea din 1882 pentru conversiunea împrumutului comunei București 8 la sută din 1875).

Dreptul de conversiune, care este o opțiune ce se oferă creditorului ca într'un termen scurt să aleagă între rambursarea creanței sale sau diminuarea dobînzii, nu se poate zădărnici prin nimic, îndată ce a fost prevăzută și consacrată printr'o lege specială.

Ast-fel prescripțiunea cupoanelor scăzute după promulgarea legii de conversiune, în termenul prevăzut de acea lege, nu poate fi suspendată pe motiv că aceste cupoane nu au putut fi în posesiunea proprietarilor lor fiind consemnate din cauza judecăților urmate în privința lor.

Decisiunea 115/97.—Casată sentința tribunalului Ilfov, secția III cu No. 268/95 dată în procesul dintre Primăria Capitalei cu Julieta A. Foulquier și alții.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier I. Duca.

S'a ascultat d-l Șoimescu avocatul recurente Primăria Capitalei în desvoltarea motivelor de casare și d-l Duca avocatul intimaților Julieta A. Foulquier în combatere ;

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare invocat :

«Violaarea legii de conversiune din 1882, prin aceea că se argumentează pe basa legii din 1885, care modificându-se prin cea din 1882, nu-și mai putea produce efectele».

Avînd în vedere sentința Tribunalului din care rezultă că moștenitorii defunctului Ion Florescu, au chemat în judecată la 1889 Primăria Capitalei, pentru a le plăti suma de 720 lei, valoarea cupoanelor scăzute de la 1878 până în 1883, la două bonuri din împrumutul comunal opt la sută ; că asupra apelului făcut de acei moștenitori, Tribunalul, în vedere că autorul lor Florescu, a murit la 1878 și că din cauza judecăților urmate între dînsii, ei nu au fost puși în posesiune de cât la 1887 și nu au putut ridica de la casa de depuneri sus țisele cupoane, spre a cere conversiunea sa plăta lor conform legii de conversiune, condamnă pe Primărie a le plăti valoarea, deși aceasta, a opus prescripțiunea, în instanță ;

Considerând că dreptul de conversiune, care este o opțiune ce se oferă creditorului ca într'un termen scurt să aleagă între rambursarea creanței sale sau diminuarea dobînzii, nu se poate zădărnici prin nimic, îndată ce a fost prevăzută și consacrată prin o lege specială ; că prin urmare când Tribunalul confundând pe de o parte legea din 1882 cu legea din 1875, iar pe de alta prescripțiunea de drept comun, aplicabilă cupoanelor anterioare legii de conversiune, cu prescripțiunea aplicabilă cupoanelor, scăzute după promulgarea ei, și le clară ambele suspendate pe temeiul art. 1882 cod. civil el violează într'adevăr dispozițiunile legii din 1882, relativă la conversiune ; Că deci fără a mai examina, dacă pentru cupoanele anterioare conversiunii, Primăria putea invoca prescripțiunea de drept comun, fără a dovedi că s'a conformat dispozițiunilor art. 3 și 4 din legea de la 1882, de oare-ce, de la 1878 și până la conversiune, nu trecuseră încă 5 ani ;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența de la 25 Aprilie 1897

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Anton Szep cu Ministerul de Război.

Pensiune.—Străini.—Străini cari au ocupat funcțiuni publice sub imperiul legii pensiunilor din 1868.—De când începea dreptul lor la pensiune.—Naturalizațiune.—(Art. 5 din legea din 1868 pentru pensiuni, și art. 45 din codul Calimach).

Dreptul la pensiune, constituind o simplă expectativă nu devine un drept câștigat, de cât atunci când funcțio,

narul a eșit din funcțiune pentru a fi înscris printre pensionari, și numai din acel moment dreptul său se fixează definitiv și se poate exercita, însă chiar atunci numai în limitele consacrate de legea în vigoare la epoca în care dreptul a luat naștere.

Ast-fel, străinul care a fost în funcțiune de ale statului și care în momentul eșirii sale din funcțiune, sub imperiul legii de pensii din 1868, nu obținuse încă naturalizațiunea, nu poate să-și exercite dreptul său la pensiuine, întru cât art. 5 din acea legiuire prevedea că străinii aduși în funcțiunile statului au drept la pensiuine numai de când vor fi dobândit naturalizațiunea.

Acești străini nu pot invoca în favoarea exercitărei dreptului la pensiuine dispozițiunile art. 45 din codul Calimach întru cât acest articol se ocupă de drepturile civile ale străinilor stabiliți în Moldova, nu și de cele politice indispensabile celor ce reclamă o pensiuine.

Decisiunea 158/97.—Respins în urma unei divergențe recursul făcut de Anton Szep contra decisiunii cu No. 11/95 pronunțată de Curtea de apel din Galați, s. II în proces cu Ministerul de Răsboi.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier Al. Degré :

S'a ascultat : d-l P. Borș avocatul recurentului Anton Szep în desvoltarea motivelor de casare și d-l Pârvulescu avocatul intimatului Minister de Răsboi în combateri :

Curtea deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Violarea art. 45 cod. Calimach, a art. 403 cap. IX Reg. organic al Moldovei și art. VI din anexe lit. X al aceluiași regulament.

b) Eronată aplicațiune a art. 5 a legii pensionarilor din 1868 și violarea art. 1 din cod. civil.

c) Eronată interpretare și violare a art. 28, 29 și 30 din Regul. organic al Valachiei în privința dreptului de pensiuine».

Având în vedere decisiia supusă recursului, din care rezultă că Anton Szep, eșit din funcțiune cu gradul de capelmaistru clasa I, la 15 Februarie 1868, a cerut la la 1 Martie 1887, ca pentru serviciul său de peste 14 ani, să i să recunoască, în conformitate cu legea de la 1868, dreptul de pensionar al statului român ;

Considerând că dreptul la pensiuine, constituind o simplă expectativă, nu devine un drept câștigat, de cât atunci când funcționarul a eșit din funcțiune și înscris printre pensionari ; că numai din acel moment dreptul său să fixează definitiv și să poate exercita, însă chiar atunci în limitele consacrate de legea în vigoare la epoca în care dreptul a luat naștere ;

Considerând că, după art. 5 din legiuirea de la 1868 care a înlocuit legiurile anterioare, străinii aduși în funcțiunile statului, au drept la pensiuine, numai de când vor fi dobândit naturalizațiunea ;

Considerând că, în speță, Szep, în momentul eșirii sale din funcțiune, nu era încă naturalizat, că el a cerut și obținut această naturalizare, cu mult mai în urmă, la 1879 ; că naturalizarea nu are efect retroactiv pentru fapte îndeplinite înainte de obținerea ei ;

Considerând că, de și, spre a dovedi că, la 1868, Szep a câștigat dreptul la pensiuine, s'a invocat art. 45 din codul Calimach, totuși acest articol se ocupă de drepturile civile ale străinilor stabiliți în Moldova iar nu

și de cele politice, indispensabile celui ce reclamă o pensiuine, așa că nici acest test de lege, nici vre un altul din legiurile țerei nu prevede că străinul, care a căpătat un cin, prin aceasta chiar a devenit pământean ;

Considerând că astfel fiind instanța de fond bine a judecat atunci când a refuzat de a recunoaște lui Szep un drept, ce, după lege, el nu'l poate avea ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, SECȚIUNEA III

Audiența din 2 Aprilie 1897

Președenția D-lui G. N. BAGDAT, Președinte

Clara-Elena D. Cesianu cu D. Cesianu

Dotă.—Clausă de dotalitate a bunurilor viitoare.—Dacă femeia poate cere, în timpul căsătoriei anularea acestei clause.

Regimul dotal este imutabil în timpul căsătoriei, astfel că femeia măritată sub acest regim nu poate cere anularea clausei din contractul său dotal care prevede dotalitatea averii viitoare ce i-ar veni prin donațiune sau succesiune, declarând că nu recunoaște această parte din actul său dotal, mai cu seamă când dânsa era majoară la epoca confecționării aceluși contract matrimonial, și când nu invoacă veri o cauză de vițierea consimțământului său, cum ar fi : eroarea, dolul sau violența.

S'a ascultat : d-ni avocați I. N. Lahovari și B. Mișsir, din partea apelantei Clara-Elena D. Cesianu, și d-l avocat Petre Sfetescu, din partea intimatului D. Cesianu.

Curtea deliberând,

Vedând acțiunea ce a făcut apelanta, autorisată de justiție, în contra soțului său, pentru a se anula din actul său dotal, clausa prin care se dispune că va fi dotală ori ce altă avere mobilă sau imobilă ce'i va veni soției prin dar, succesiune, legat sau ori ce alt mod ;

Vedând motivul ce invoacă apelanta că această clausă e stipulată de tatăl său, care nu putea fixa pentru viitor condițiunea matrimonială a averii ce'i va veni prin donațiune sau succesiune, că apelanta la confecționarea actului era majoară și numai dânsa singură era în drept să dispue și să fixeze regimul viitor al averii sale ;

Având în vedere întâmpinarea soțului care arată că interesul său personal ar fi de a se interpreta această clausă în sensul că soția și-a constituit ea dotă și averea ei personală, căci ast-fel ar fi privat de usufructul acestei averi ;

Vedând că actul în cestiune e semnat de N. G. Bibescu și Ney Elchinglien Bibescu, de Clara-Elena Bibescu și D. Cesianu adică părinții soției, soția și soțul ; că acest act s'a citit din cuvânt în cuvânt în auzul a cestor persoane, cari au declarat că acest act e făcut cu consimțământul lor, de unde rezultă că toate părțile din acest act fac parte din întregul regim matrimonial ce soții adoptă în timpul căsătoriei lor ;

Considerând că în asemenea condițiune e absolut nead-

misibil ca o parte care a contractat și a luat parte la confeționarea aceluși act, să vină să spună, că o parte din acel act n'o recunoaște, mai cu seamă când aceea persoană era majoră la acea epocă, cum e în speță, și fără a primi veri o cauză de vițierea consimțământului său, ca eroarea, dolul sau violența ;

Considerând că atunci când părintele vorbește cu soțul spunându-i că bunurile viitoare ale ficei sale vor fi dotale, aceasta în auzul și prezența soției, nu e de cât autorizarea ce o dă d-ra Clara Elena Bibescu tatălui său, că ast fel se stipulează în numele său cu viitorul soț regimul matrimonial, condițiune pe care o semnază atestând că e rezultatul propriei sale voințe ;

Considerând că regimul matrimonial ce 'și-au ales soții, e imutabil în timpul căsătoriei, că nu se poate schimba nimic din acel act, căci alt-fel garanția ce a luat legea pentru a protege femeia și familia sa de influența bărbatului ar fi ilusorie ;

Pentru aceste motive, respinge apelul, etc.

(ss) A. Eustațiu, M. Paleologu, G. Flaișlen.

Opiniune

Asupra apelului făcut de d-na Elena Cesianu, născută Bibescu, în contra sentinței cu Nr. 196 din 1897 a Tribunalului Ilfov, secția I c. c.

Având în vedere că la căsătoria apelantei, atunci majoră prințul Nicolae Bibescu, tatăl său, a făcut o foaie de zestre prin care : I) Inzestrează pe fica sa, apelanta cu o sumă 250.000 lei, bani și trusoul....

Pe lângă aceasta, prințul Bibescu a mai constituit zestre ficei sale și toată averea viitoare ce ar putea înainte să dobândească ;

Având în vedere că prin acțiunea sa, apelanta cere a se declara de justiție că aceasta a doua clausă din contractul de căsătorie este nulă și de nul efect, și 'și întemeiază această cerere pe motivul că această clausă din convențiunea matrimonială a fost stipulată de părintele său, de și apelanta era majoră atunci, și deci clausa era nulă, ne fiind constituirea zestreii făcută de dânsa, persoana în drept de a o face ;

Considerând, în drept, că este dotal tot ceea ce femeia 'și constituie drept dotă, este asemenea dotal, în lipsă de declarare contrară, tot ceea ce se dă femeii în contractul său de căsătorie, sau de un al treilea, sau de viitorul ei bărbat (art. 1234 c. c.) ;

Considerând că din dispozițiunile sus citatului articol, rezultă că, ori dota provine din averea femeii și atunci femeia 'și-o constituie ; ori dota provine dintr'o liberalitate, și atunci este destul ca liberalitatea să fie făcută prin contractul de căsătorie, pentru ca lucrul dăruit să devie dotal ;

Considerând că numai capitalul și trusoul dăruit apelantei de prințul Bibescu, părintele său, au devenit dotale, averea ei proprie însă nu 'și-a constituit-o dotă apelanta care era majoră atunci, și constituirea de dotă nu se putea face de prințul Bibescu, pentru o avere

ce nu o da el însuși, deci este nulă și de nul efect următoarea clausă din convențiunea matrimonială a apelantei : « asemenea va fi dotal, supus regimului dotal în condițiunile prescrise de lege, ori ce altă avere mobilă, sau imobilă ce va veni ficei mele, prin dar, succesiune, legat sau ori ce alt mod » ;

Considerând că iscălitura apelantei în josul contractului dotal, precum și constatarea consimțământului părinților, făcute de Tribunal în procesul-verbal de autentificare, nu sunt de natură să imprime contractului dotalitatea aversei viitoare a apelantei, căci : I) apelanta a iscălit pur și simplu fără să facă declarațiunea că primește stipulațiunea în discuțiune ; și

II) Regimul dotalității fiind un regim excepțional, derogator la dreptul comun, trebuie ca un bun să devie dotal, ca în mod expres, neîndoios acel bun să fie constituit zestre de acela care era în drept să facă această constituire. Or, iscălitura femeii în contractul dotal și constatarea consimțământului părinților din procesul-verbal de autentificare al Tribunalului, pot să fie explicate în sensul că printr'această femeia apelantă, a înțeles că acceptă darul capitalului și trusoului ce i se făcea de părinții săi cu ocazia căsătoriei, iar nu că a consimțit la stipulațiunea făcută de părintele său, pentru averea sa viitoare, pentru dânsa, care era majoră atunci și singură în drept a 'și constitui dotă bunurile sale proprii ; că fiind îndoială asupra dotalității bunurilor viitoare ale apelantei, acele bunuri nu pot fi considerate dotale, că ast fel fiind făcut, apelul este întemeiat, și urmează ca să fie declarată nulă și de nul efect clausa în discuțiune din convențiunea matrimonială a apelantei ;

Pentru aceste motive, suntem de părere a se admite apelul făcut de Clara Elena Cesianu în contra sentinței No. 196 din 1897 a Tribunalului Ilfov, secția I c. c. ; a se reforma această sentință și a se declara nulă clausa : « asemenea va fi dotală supusă regimului dotal în condițiunile prescrise de lege, ori-ce altă avere, mobilă sau imobilă, ce va veni ficei mele prin dar, succesiune, legat sau ori ce alt mod » din actul dotal autentificat sub No. 3234/90 de Trib. Ilfov, secția de Notariat.

(ss) G. N Bagdat, D. Giuvaru.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIUNEA II

Audiența din 26 Aprilie 1897

Președenția D-lui **ELEUTERIE G. ECONOMU**, Președinte

Deciziunea civilă No. 62

Nicolae Andriano cu Ghiță Lupan

Revendicare.—Imobil dotal.—Acțiune în revendicare prin care se pune în discuțiune dreptul de proprietate al unui imobil dotal. — Cine trebuie să fie chemat în cauză. — Rea introducere a acțiunii numai în contra soțului.

Cel ce revendică un imobil trebuie să dovedească, între altele, că imobilul a cărui revendicare cere, se stăpânește de părat, de acela de la care 'l cere.

Ast-fel acțiunea în revendicare prin care se pune în discuțiune dreptul de proprietate al unui imobil dotal, este rău introdusă numai în contra soțului când nu se pune în cauză și soția, întru cât dreptul bărbatului de a răspunde la o acțiune imobiliară dotală, se referă numai la usufructul acestui imobil pe timpul duratei căsătoriei iar nu și la nuda proprietate asupra căreia el nu are nici un drept, nuda proprietate care nu poate fi înstreținată și prin urmare pusă în discuțiune într'un proces de cât față cu proprietara soție.

S'a ascultat d-l avocat Sava Gherghiceanu, din partea oponentului N. Andriano, precum și d-nii avocați N. Mihailescu și Virgiliu Poenaru, din partea lui Ghiță Lupan Curtea deliberând,

Asupra opozițiunei făcută de N. Andriano în contra deciziunei acestei Curți No. 15 din 1897, prin care în lipsa lui, s'a admis apelul declarat de Ghiță Lupan în contra sentinței Tribunalului Râmnicu-Sărat cu No. 44 din 1896, s'a admis acțiunea de revendicare intentată de dânsul și s'a condamnat oponentul Andriano să delase în proprietatea și stăpânirea lui Lupan terenul de la via acestuia, situată în Cătunu Zopolozul, comuna Grebănul, până în actualul zăplaz construit de apelant.

Având în vedere că după cum rezultă din susținerile părților și actele prezentate de ele, faptele în acest proces sunt: Ghiță Lupan, este proprietarul unei vii situată în mai sus arătată comună, cumpărată de el la licitațiune publică încă din 1864. Această vie se învecinește la una din lături cu o pădure, proprietate dotală a soției lui N. Andriano. Via lui Lupan era împrejmuită din vechime cu un gard de viță uscată, seciu, care în ultimul timp a fost înlocuit în partea despre d-na Andriano cu un zăplaz de scânduri. Acest zăplaz a fost așezat de Lupan la extremitatea externă a vechiului seciu. Din această cauză N. Andriano în calitate de proprietar zestraș al pădurei, a intentat acțiune în posesiune în contra lui Lupan și a obținut sentința definitivă prin care acesta este obligat să'și mute noul zăplaz prin linia pretinsă de Andriano că era hotarul despărțitor între ambele proprietăți. Lupan, văzându-se condamnat în posesoriu, intentează în contra lui Andriano acțiunea de față, care ast-fel cum a fost susținută în apel are de obiect revendicarea terenului pierdut prin sentința dată asupra acțiunei în posesoriu. Tribunalul a respins acțiunea lui Lupan ca nefondată, iar Curtea, în lipsa lui Andriano a admis-o prin deciziunea opoșată;

Având în vedere că Andriano, în apărarea sa, a ridicat mai întâiu două fine de neprimirea acțiunei și anume:

I) Că acțiunea este rău îndreptată în contra soțului;

II) Că sentința Tribunalului nu este susceptibilă de apel, din cauză că obiectul procesului nu are valoarea de 1500 lei și apoi asupra fondului procesului a susținut că acțiunea nu este întemeiată;

Considerând că este de principiu că acel ce revendică un imobil trebuie să dovedească, între altele, că imobilul a cărui revendicare cere, se stăpânește de pârât, de acela de la care 'l cere;

Considerând că, după cum s'a arătat mai sus, N. Andriano stăpânește pădurea din care Lupan voește a re-

vendica porțiunea ce pe nedrept pretinde că a pierdut-o prin acțiunea posesorie, însă această pădure fiind proprietate dotală a soției sale, dânsul stăpânește ca mandatar legal al ei;

Că de și soțul în timpul duratei căsătoriei are exercițiul acțiunilor privitoare la averea dotală a femeii, însă sub acest regim, bărbatul, după cum rezultă din prima parte a art. 1242 c. civ., nu este de cât administratorul averii dotale și ca atare nu poate să aibă de cât drepturile și obligațiile unui administrator, afară numai dacă legea nu ar voi să'î acorde puteri mai întinse, lucru ce nu a făcut;

Că afară de această calitate de administrator, bărbatul mai este și usufructuarul imobilelor dotale, a căror proprietate rămâne nealterată în patrimoniul femeii, prin urmare dreptul bărbatului de a răspunde la o acțiune imobiliară dotală, se referă numai la usufructul acestui imobil pe timpul duratei căsătoriei iar nu și la nuda proprietate asupra căreia el nu are nici un drept, nuda proprietate care nu poate fi înstreținată și prin urmare pusă în discuțiune într'un proces de cât față cu proprietara soție;

Că întru cât Lupan prin acțiunea sa pune în discuțiune însuși dreptul de proprietate asupra terenului în litigiu, apoi trebuia să'și îndrepteze această acțiune și în contra soției proprietară, iar nu numai contra soțului;

Că de și acțiunea în posesoriu este intentată și câștigată de soțul Andriano, și din această cauză Lupan pretinde că bine a chemat în judecată pentru revendicare numai pe acesta, însă din sentința dată în posesoriu se dovedește că Andriano nu a lucrat în acel proces în numele lui personal ci ca zestraș, cu drepturile soției sale, prin urmare ca mandatar legal al acestuia;

Că deci din acest punct de vedere urmează a se respinge acțiunea lui Lupan ca rău îndreptată în contra lui N. Andriano, fără a se mai discuta cele-lalte motive invocate, cari rămân fără interes în cauză;

Pentru aceste motive admite opoziția, etc.

(ss) E. G. Economu, P. Ionescu, M. A. Beștelei.

O p i n i u n e

Având în vedere art. 1242 al. 2 cod civil;

Considerând că din termenii acestui text de lege bărbatul, singur are drept de a urmări pe debitorii și pe deținătorii averii dotale, rezultă clar că redactorii codului nostru, ca și ai codicelui Napoleon, au voit să adopte asupra acestui punct principiile dreptului roman, după care bărbatul avea exercițiul acțiunilor atât reale cât și personale privitoare la bunurile dotale, fie în calitate de reclamant fie în calitate de pârât.

De aceia sunt de părere că acțiunea este bine intentată în contra lui N. Andriano, de oare-ce dânsul ca soț are singur și exclusiv exercițiul tuturilor acțiunilor mobiliare sau imobiliare, personale sau reale, relativ la bunurile dotale, și prin urmare este în drept să răspundă la asemenea acțiuni, ast-fel că incidentul trebuie să fie respins.

(ss) V. Râmnicéanu.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI, SECȚIUNEA II*Audiența din 2 Decembrie 1896***Președenția D-lui I. I. VRANCIANU, Președinte***Ioana I. Harnagea cu Dimitrie G. Barbu*

Dotă.— Restituirea dupe desfacerea căsătoriei.— Dotă primită de soț parte în numerar și parte în obligațiuni.— Ce este ținut să restituie soțul.— Dacă este ținut să restituie și dota conținută în obligațiuni și în ce cas.

Bărbatul nu răspunde de cât de dota ce dănsul a primit efectiv, iar în cât privește dota ce consistă în obligațiuni cari au perit în tot sau în parte, fără neglijența bărbatului, acesta nu este răspunzător de ea și este liberat restituind titlurile cari constată acele obligațiuni. În acest din urmă cas, responsabilitatea bărbatului nu poate avea loc decât dacă acele obligațiuni s'au perdut din neglijența lui.

Curtea deliberând,

Având în vedere că prin decisiunea Nr. 400 de la 4 Octombrie 1895, pronunțată de înalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I, casându-se decisiunea Nr. 3 din 1895 a Curței de Galați, secțiunea II, s'a trimis înaintea Curței de Iași, spre a se judeca din nou apelul făcut de Dumitru G. Barbu, contra sentinței Nr. 24 de la 25 Ianuarie 1894 a Tribunalul Tutova, prin care numitul apelant este condamnat să plătească d-nei Ioana Harnagea suma de 8000 lei cu procent de 5% pe an de la 14 August 1893 și până la achitare;

Considerând că d-na Ioana Harnagea prin acțiunea sa cere ca Dumitru G. Barbu, fostul ei soț, să-i restituie dota în numerar de 8000 lei cu procente legale din momentul când a avut loc desfacerea căsătoriei dintre ei; dotă constatată prin contractul matrimonial cu data de 23 Ianuarie 1887 autentificat și transcris în regulă;

Considerând că apelantele opune de și prin zisul contract matrimonial se prevede că dănsul ea soț a primit întreaga dotă în sumă de 8000 lei, totuși clauza relativă la numărarea acestei sume, este simulată de oare-ce numai 4000 lei a primit în numerar iar restul a rămas să i se plătească mai târziu, pentru care i s'a dat tot în ziua când s'a întocmit contractul dotal, o obligațiune de asemenea autentificată, subscrisă de ambii înzestrători Iconomul I. Harnagea, și soția sa Sofia, părinții d-nei Ioana Harnagea, prin care fără a determina cauza obligațiunei, declară că se recunosc datorii către viitorul lor ginere Dumitru G. Barbu, cu suma de 4000 lei, plătită în 7 rate simestriale, fără procente, că pentru dovedirea acestei simulațiuni, apelantele înfățișează atât obligațiunea menționată în original, cât și scrisoarea d-nei Ioana Harnagea din 10 Decembrie 1889;

Considerând că din cuprinsul acestei scrisori, făcută în timpul când căsătoria nu era desfăcută, rezultă că însăși d-na Ioana Harnagea a recunoscut că apelantele n'a primit de cât 4000 lei în numerar, adică jumătate din dota sa, iar pentru cea-l'altă jumătate s'a dat o obligațiune a înzestrătorilor și că la data de la 10 Decembrie 1889 această obligațiune încă nu fusese achitată;

Considerând că scrisoarea în chestiune de și a fost contestată de d-na Ioana Harnagea, dar în urma verificărei ce s'a făcut înaintea Curței, fiind constatată că este scrisă și sub scrisă de ea însăși, îi este opozabilă; că dacă această scrisoare, care constată o recunoaștere din partea intimitei, a faptului invocat de apelant, nu s'ar considera ca probă complectă, ea formează totuși un început de probă în sensul art. 1198 din codul civ., susceptibilă de a fi complectată chiar și cu presupțiunii, că o atare presupțiune se deduce din faptul că chiar în ziua de 23 Ianuarie 1887, când s'a încheiat contractul matrimonial, ambii înzestrători au întocmit un alt act separat, prin care s'au recunoscut datorii către viitorul lor ginere cu suma de 4000 lei, fără procente și fără a determina vre o cauză, ceea ce denotă cu suficiență că obligațiunea lor de a plăti această sumă în rate simestriale își are originea în însuși contractul dotal și deci cu drept cuvânt apelantele susține că numai jumătate din dotă i s'a dat în numerar, iar cea l'altă jumătate în o creanță a înzestrătorilor;

Considerând că art. 1275 din codul civil dispune că în cas când dota coprinde obligațiuni cari au perit în tot sau în parte, fără neglijența bărbatului, acesta nu este răspunzător de ea și este liberat restituind titlurile cari constată acele obligațiuni;

Că față cu acest text de lege, bărbatul nu răspunde de cât de dota ce dănsul a primit-o efectiv, iar în cât privește dota ce consistă în obligațiuni, responsabilitatea lui nu poate avea loc de cât dacă din neglijența lui s'a perdut;

Considerând că, în specie, nici o neglijență nu s'a dovedit din partea apelantului, din contra din desbateri rezultă că dănsul a uzat de toate mijloacele ce i pune legea la dispozițiune, pentru a realiza întreaga dotă, dar n'a reușit din cauză că înzestrătorii au înstreinat din timp averea lor;

Că așa fiind apelantele nu poate fi răspunzător de cât de suma de 4000 lei cât a primit efectiv și această sumă trebuie să restituie d-nei Ioana Harnagea, cu procente legale din ziua de 10 August 1893 când a avut loc desfacerea căsătoriei, iar pentru restul de 4000 lei urmează să fie apărât, rămânând obligat numai a i preda titlul creanței menționate;

Pentru aceste motive, primește apelul, etc.

(ss) I. I. Vrânceanu, Gh. Dimachi, M. Grigoriu, D. Sofian, N. Volenti.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA II*Audiența de la 17 Martie 1897***Președenția D-lui D. MAVRODIN, Președinte***Sentința civilă No. 337**Luxița Iiescu cu Elena Ghiță*

Hotăriri cominatorii.— Dacă sunt definitive. — Când nu sunt.

Hotăririle cominatorii, prin natura lor, nu sunt definitive, când executarea obligațiunei impuse prin ele uneia din părți a devenit imposibilă prin faptul justițier.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere contestația făcută de Luxița Ilescu prin petiția înreg. la No. 2973/97 contra sequestrului aplicat pe averea sa prin procesul-verbal al Portăreilor cu data de 7 Februarie 1897 în executarea sentinței acestui Tribunal cu No. 483/96;

Având în vedere că prin acea sentință Luxița Ilescu este condamnată a restitui d-nei Elena Ghiță mai multe acte enumerate în dispozițiunea ei, plus câte 50 lei daune pe fie-care zi de întârziere;

Având în vedere că astăzi Luxița Ilescu este sequestrată pentru despăgubirea d-nei Elena Ghiță cu acele daune fixate de judecată pentru întârzierea în remiterea actelor;

Având în vedere că în fapt se constată din dosarul cauzei și susținerile părților că Luxița Ilescu fiind creditoarea d-nei Elena Ghiță cu 3000 lei asigurați cu ipotecă asupra unui loc din șos. Basarab No. 7, ia încredințat actele de proprietate pe care i le-a reclamat apoi în judecată obținând câștig de cauză prin cartea de judecată No. 2802/95 a judeului ocol. III București confirmată prin sentința No. 483/96 menționată mai sus;

Având în vedere că obiectul contestațiunii este anularea urmăririi pe motiv că contestatoarea urmărindu-și creanța sa și scoțând locul în vânzare a fost îndatorată de judecătorul însărcinat cu formarea tabloului de ordine să depună acele acte spre a-și putea primi achitarea creanței, că prin urmare în nici un chip nu se mai poate executa sentința No. 483 în nici una din dispozițiunile sale;

Având în vedere că cu actele prezentate de contestatoare se stabilește că încă de la 26 Iunie 1896 și mai înainte de a se pronunța chiar sentința No. 483 datată 23 Septembrie 1896, dânsa a depus la Tribunalul de Notariat toate actele ce-i fusese încredințate de Elena Ghiță; acte cari au fost cerute d-lui Președinte al acestui trib. de adjudecatorului aceluși imobil Lambru Aperghis prin petiția înreg. la No. 14746/96 pe care se află rezoluțiunea «se va avea în vedere la facerea tabloului și liberarea banilor»;

Considerând că prin urmărirea realizării creanței sale d-na Lucreția Ilescu a exercitat un drept al său; că prin depunerea actelor în păstrarea tribunalului a executat un ordin judecătoresc fără de care nu-i s'ar fi remis banii conveniți; Că adjudecatorului ca nou proprietar era în drept a cere actele cari stabileau temeiul coexistenței ipotecii de către adevăratul proprietar; că de altminterlea Elena Ghiță încetând de a mai fi proprietară nu mai avea nici un interes la posesiunea acestor titluri și prin urmare fără interes nu se pot înțelege nici daunele; că hotărîrea care pronunță acele daune curgătoare pe fie-care zi de întârziere sub înțeles e în sine condițiunea existenței acelei daune;

Considerând că întru cât din cele expuse rezultă că Luxița Ilescu a fost pusă în imposibilitate prin dispozițiunea legală a tribunalului de Notariat de a mai remite titlurile în mâinile reclamantei Elena Ghiță; că interesul de a mai poseda acele titluri a dispărut prin adjudecarea făcută asupra lui Lambru Aperghis; că prin urmare fiind stabilit că daunele pronunțate de

hotărîrea No. 483 a Tribunalului din 22 Septembrie 1896 nu au putut să curgă căci de la 22 Februarie 1896 data ordonanței de adjudecare No. 431, Elena Ghiță nu mai era proprietară, contestațiunea la sequestrul aplicat cată a fi admisă căci hotărîrile cominatorii prin natura lor nu sunt definitive dacă supune condițiunii neexecutării obligațiunii impuse uneia din părți de către justiție și în speță această executare a devenit imposibilă prin faptul justiției și prin exercițiul legal de către Luxița Ilescu a dreptului său de a urmări creanța sa.

Pentru aceste motive redactate de d-l Em. Miclescu, judecător de ședință,

În virtutea legei.

Admite contestațiunea făcută de către Luxița Ilescu prin petițiunea reg. la No. 2973/97 în contra urmăririi efectuată de către d-l portărel Alexandru N. Calvocărescu prin procesul-verbal cu data de 7 Februarie 1897 în executarea sentinței acestui Tribunal sub No. 483/96.

Anulează urmărirea și prin consecință scoate de sub sequestru averea mobilă a contestatoarei prevăzută în procesul-verbal sus menționat.

Condamă pe intimata Elena Ghiță să plătească contestatoarei lei (50) cinci-zeci cheltueli de judecată.

Sentința e supusă recursului conform legei.

(ss) D. Mavrodin, Em. Miclescu, St. Lupașcu.

p. greșier (s) N. Christescu

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE APEL DIN ANGERS

Audiența de la 25 Ianuarie 1897

De Perrochel contra lui de Fleurieux

Domiciliu. — Schimbare. — Declarațiune. — Locuință nouă. — Caracter echivoc.

Intențiunea de a schimba domiciliul, manifestată prin declarațiuni făcute în conformitate cu dispozițiunile art. 104 din codul civil (art. 89 din codul civil român), nu este, numai ca singură, suficientă pentru a opera schimbarea de domiciliu, dacă nu este confirmată prin faptul material al locuirei reale și neequivocă în locul arătat prin declarațiunile prevăzute de zisul articol.

În urma apelului făcut în contra unei sentințe a tribunalului de primă instanță din Mamers, cu data de 17 Noembrie 1896, Curtea a pronunțat următoarea deciziune:

Curtea deliberând,

Având în vedere că, după art. 102 din codul civil, (art. 87 din codul civil român), domiciliul fie-cărui Frances în cât privește exercitarea drepturilor sale civile este acolo unde 'și are principalul său așezământ.

Având în vedere că intențiunea de a schimba domiciliul, manifestată prin declarațiunile făcute în conformitate cu dispozițiunile art. 104 din acelaș cod, (art. 89 român) singură nu este eficace pentru a opera schimbările de domiciliu, dacă nu este confirmată prin faptul material al locuirei reale și neequivocă în locul arătat prin declarațiunile prevăzute de zisul articol;

Având în vedere că în sprijinul excepțiunii sale de

incompetență, de Perrochel invoacă: 1) Îndoita sa declarațiune de schimbare de domiciliu făcută de el la primăria arondismentului al noulea din Paris și la acea din Grandchamp la 1 și 4 Octombrie trecut, și a 2) diferitele documente din care densus voește a face să reiasă proba locuirei sale reale la Paris și a intențiunei sale de a'și fixa aci sediul afacerilor sale;

Având însă în vedere, în fapt, că chiar considerându-se ca făcută în realitate la 4 Octombrie 1896, declarațiunea de schimbare de domiciliu, «înscrisă în registrul publicațiunilor de căsătorie» al comunei Grandchamp, ar fi de ajuns însă, la trebuință, documentele prezentate de însuși Perrochel, pentru a stabili că locuirea lui la Paris nu este de cât momentană și că numai în vederea instanței în interdicțiune urmărită actualmente în contra lui, densus a căutat să'și creeze aparențele unui domiciliu altul de cât acela de la Grandchamp;

Având în vedere că rezultă din toate împrejurările și din toate documentele cauzei că apelantul, și după și înainte de îndoita declarațiune ce invoacă, și-a păstrat principalul său așezământ la Grandchamp, domiciliul său de origină, și că în adevăr acolo se găsește centrul intereselor și a averii sale; că acolo densus 'și exercită drepturile sale politice, că acolo 'și plătește darea sa mobilă și personală, și că în fine numai acolo și-a păstrat o instalațiune complectă precum și pe servitorii săi;

Având în vedere dar că este sigur că de Perrochel nu a făcut îndoita declarațiune sus menționată, decât în scopul de a sustrage de la judecătoria domiciliului său, judecarea cererei introdusă în contra sa la 12 Februarie 1896 și redeschisă în 1897;

Având în vedere că tribunalul din Mamers, înaintea căruia s'a făcut cererea de interdicțiune este singur competent a statua asupra acestei cereri;

Decide că de Perrochel era la 16 Noembrie 1896, domiciliat la Grandchamp, arondismentul Mamers, unde și-a avut tot-d'auna și unde 'și păstrează principalul său așezământ; respinge prin urmare escepțiunea de incompetență ridicată de densus, și confirmă sentința tribunalului civil din Mamers cu data de 17 Noembrie trecut.

La Loi

Numiri și permutări în magistratură

Următoarele numiri s'au făcut la Ministerul justiției:

D. Al. Bârsescu, actual judecător de instrucție la tribunalul Covurlui, a fost permutat în aceeași calitate la tribunalul Brăila, în locul d-lui Al. D. Oprescu, care trece în locul d-lui Al. Bârsescu; d. Gr. Călinescu, actual judecător de instrucție la tribunalul Covurlui, a fost permutat, în aceeași calitate la tribunalul R.-Sărat, în locul d-lui C. Gheorghiu, care trece în locul d-lui Gr. Călinescu; d. I. Panaitiu, fost președinte de tribunal, a fost numit judecător la ocolul Săveni (Dorohoiu), în locul d-lui G. Rezu, demisionat.

BIBLIOGRAFII

A eșit de sub tipar și se găsește, în București la librăria Leon Alcalay, sub Hotel de Boulevard și la Paris, la librăria Ed. Duchemin 18, Rue Soufflot'

Le Droit ancien et moderne de la Roumanie

de

DIMITRIE ALEXANDRESCU

Profesor de drept civil la Universitatea din Iași

coprinzând atât dreptul civil și procedura civilă, cât și cele-l'alte legislațiuni ale țerei.

Prețul 12 lei

A apărut 2 volume:

TRATAT TEORETIC ȘI PRACTIC

PROCEDURA CIVILA

Primul volum conține: Legea judecătoriilor de pace, acțiunile posesorie, acțiunea de revendicare, regulamentul de hotărnicie, legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Volumul alii-lea conține:

ESECUȚIUNEA SILITĂ

Ambele volume fiind de mare folos, magistraților, avocaților și studenților în drept, ele se găsesc de vânzare la autor *str. Plantelor No. 39*, și se pot procura în urma unei scrisori și a înaintării costului prin mandat postal.

A apărut în editura librăriei Carol Müller:

CODUL CIVIL ROMÂN

adnotat cu jurisprudența Curței de Casație și precedat de un index alfabetic

de

C. HAMANGIU

Procurorul Tribunalului Ilfov

Un volum de 600 pagini, format portativ. **PREȚUL 3 LEI** broșat și **4 LEI** legat flexibil în pânză. De vânzare la toate librăriile.

In editura ziarului *Curierul Judiciar* a apărut:

Noua lege a judecătoriilor de pace, comunale și de ocol, tipărită în un format portativ și pe hârtie velină

PREȚUL 40 BANI

De vânzare la administrația ziarului *Curierul Judiciar*, Cheiul Dâmboviței 91, la Tipografia **I. S. Codreanu** strada Carol No. 19, la toate grefele Tribunalelor din țară și la librării.

Idem **Noua lege a falimentelor**

PREȚUL 1.50

Se espediază contra mandat sau timbre poștale.